

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 18. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm1245.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Først maae vi derfor huske, at der i *Rom* aldrig havde været Andet end en "*Røver-Stat*," thi det var jo der ikke *Borgere*, forbundne til fredelige Sysler og fælles Forsvar end sige til noget høiere Øiemed, men *Krigs-Folk*, der slog dem sammen, for at drive *Røver-Haandværket* med mere Sikkerhed og Eftertryk, leve paa Naboernes Bekostning og lade Tiden vise, hvorvidt de kunde udstrække deres Erobring. Paa dette *Stats-Øiemed* var aabenbar alle Indretninger beregnede, saa selv *Stats-Religjonen* skulde udvide sig med Riget, ved at optage alle undertvungne Folks Guder, og her var da ingen *Folke-Aand* tænkelig, uden Man saaledes vil kalde den *fælles Drift* og *Evne* til at gjøre alle de Opoffrelser og underkaste sig alle de Indskrænkninger, *Røver-Anslaget* paa hele Verden for at lykkes maatte kræve. Kun fra dette lave, vi maae vel sige nedrige, Stade kan vi øine Noget, der ligner et Borgerligt Selskab i *Rom*, og derom vilde følgelig i *Stats-Historien* ei blevet mere Tale end om *Røver-Staterne* i Barbariet, hvis det ei var lykkedes *Rom* efterhaanden at undertvinge hele den dannede Verden. Da det imidlertid var skeet og alle *Old-Tidens* Stater forvandlede til *Romerske* Provindser, da veed vi, at selv *Romerne* havde ondt ved, efter de saakaldte *Borger-Krige*, at finde Noget, der i deres Øine lignede en Stat, fordi Alle var een *Mands* Slaver. Vilde Man nu end sige, at saalænge *Rom* raadte for *Keiser-Valget*, var *Keiser-Tyranniet* ogsaa En af de *Byrder*, *Romer-Aanden* drev sit Folk til at bære, for evig at nyde det herlige *Røver-Liv*, hele Verdens Besiddelse skiænkede dem, saa bortfalder dog ogsaa dette med det *Juliske Huus*, thi da *Krigs-Hærene* i *19* Provindserne tog sig den Frihed at vælge *Keisere*, tabde *Rom* sig aldeles i det store *Slaveri*, der var dets *Kæmpe-Værk*. Her afrunder sig ogsaa det Hele, thi skiøndt *Jødernes* *Borgerlige* *Selvstændighed* alt længe ei havde havt stort mere at betyde end den *Frihed*, *Romerne* skiænkede *Grækerne* og *Andre*, saa var *Jerusalems Forstyrrelse* dog endnu en vigtig *Stats-Begivenhed*, og den samme *Vespasian*, som derved vandt sin Navnkundighed, tilintetgjorde ogsaa den Skygge af *Frihed*, der end hist og her var tilbage, ved at erklære alle Lande for *Romerske* *Provindser*.